

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ася Димитрова Панджерова

Университет за национално и световно стопанство – София

Професионално направление 3.8. „Икономика“

Научна специалност „Икономика и управление (управление на проекти в туризма)“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ в Стопанска Академия „Д.А. Ценов“ - Свищов

Автор на дисертационния труд: Симеон Венциславов Симеонов

Тема на дисертационния труд: „Състояние и развитие на кулинарния туризъм в България“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 472 / 11.06.2025 г. на Ректора на Стопанска Академия „Д.А. Ценов“ - Свищов

I. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на тема: „Състояние и развитие на кулинарния туризъм в България“ е в общ обем от 225 страници. Състои се от увод (3 стр.), основен текст от три глави (206 стр.), заключение (3 стр.) и използвани литературни източници (5 стр.). Представена е декларация за оригиналност и автентичност (1 стр.). Към дисертационния труд е изготвено 1 приложение (7 стр.). Информацията в дисертацията е визуализирана в 31 фигури и 16 таблици. Структурата на дисертационния труд се характеризира с много добра последователност, обвързаност и логичност в изложението.

Използваната литература включва общо 108 бр. съвременни и актуални заглавия на кирилица и латиница (37 на кирилица и 75 на латиница). Тя подпомага задълбочения критичен анализ на изследваната проблематика, изясняването на терминологичните уточнения и понятийния апарат, особено в първа и втора глава на дисертационния труд. В цялата научна разработка литературните източници са използвани добросъвестно и коректно от докторанта, което позволява да се открие личния принос на докторанта.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Изборът на конкретната тема и индивидуалните мотиви за разработката на дисертационния труд са много добре обосновани. Несъмнено, темата е актуална и значима, като акцент е поставен върху състоянието и развитието на кулинарния туризъм като иновативен и значим сегмент от съвременната туристическа индустрия. **Обектът и предметът** на изследването са коректно дефинирани. **Обект** на научното изследване е кулинарният туризъм в България, разгледан в контекста на неговата роля за икономическото и социалното развитие на туристическия сектор. За **предмет** на изследването са възприети факторите на средата и особено тези, които оказват

въздействие върху удовлетвореността от практикуване на кулинарен туризъм в България. В рамките на дисертационния труд, чрез детайлизирано теоретико-методологическо и практико-приложно изследване е постигната **целта** на дисертацията, която е насочена към анализ на състоянието на кулинарния туризъм в България, с акцент върху идентифициране на основните фактори, оказващи влияние върху неговото развитие, и формулиране на ефективни стратегически насоки за неговото устойчиво усъвършенстване. За постигането на целта, докторантът дефинира **пет изследователски задачи**, които постига изцяло в отделните глави на представения докторантски труд. В дисертационния труд е формулирана **тезата**, че подобряването на средата за развитие на кулинарен туризъм, наред със съобразяване с факторите, които формират удовлетвореността на кулинарния турист, са значима предпоставка за разкриване потенциала на кулинарния туризъм и неговото утвърждаване като атрактивен елемент от палитрата на предлагане на специализирани форми на туризъм в България. За реализирането на целите на разработката е използван **методически инструментариум**, включващ прилагането на литературен обзор, анкетни проучвания, сравнителен анализ и експертни интервюта. Поставени са основни **ограничения на изследването**. Упоменати са **источниците на информационно осигуряване**.

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 44 стр. Той е изготвен в съответствие с установените изисквания към обема и съдържанието на авторефератите. Авторефератът дава точна и пълна представа за съдържанието, структурата и основните изводи на дисертационния труд. В него е поместена и декларация за оригиналност и достоверност на дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Съдържанието на труда дава основание да се посочи, че структурата, върху която той е изграден, позволява да се приложи напълно последователен и логически обоснован изследователски подход. В композиционно отношение, всяка една от частите на дисертацията е напълно завършена и самостоятелна, което дава възможност да се проследи цялостната проблематика на изследването. Получените научно-приложни резултати в дисертационния труд се съдържат в увода и трите глави на разработката.

В първа глава на дисертационния труд е представена същността и спецификата на кулинарния туризъм. Проследено е историческото му развитие. Изследван е обхватът на продукта на кулинарния туризъм. Дискутирани са иновативните подходи в контекста на тази специализирана форма на туризъм. Открити са характеристиките в търсенето на кулинарен туризъм.

Втора глава на дисертационния труд третира подходите за установяване състоянието на кулинарния туризъм. Вниманието е насочено към авторов модел за изследване на кулинарния туризъм в България. Анализирани са факторите на макро и микрообкръжаващата среда, които влияят върху развитието на кулинарния туризъм в България. Обобщени са критерии и показатели, в съответствие с разработения модел за измерване на факторите, влияещи върху развитието на кулинарния туризъм в България.

Практическата приложимост на разгледаните теоретични и методологически постановки в първа и втора глава са илюстрирани в трета глава на дисертационния труд. Тя представя състоянието и перспективите пред развитие на кулинарния туризъм в България. Вниманието е насочено към анализ и оценка на резултатите от

емпиричното изследване. Акцент е поставен върху тенденциите на световния пазар и насоките за управление на дестинация за кулинарен туризъм. Авторът е открил препоръки за развитие на кулинарния туризъм в България.

По наше мнение, в дисертацията се открояват следните научни и научно-приложни приноси:

- На базата на използваните литературни източници от утвърдени научни изследователи, е обогатена съществуващата трактовка за кулинарния туризъм, като е изведена авторова дефиниция.

- Осъществена е периодизация на развитието на кулинарния туризъм в света, като са открити възможностите му за развитие в деветте туристически района на България, съобразно концепцията за туристическо райониране в страната.

- Разработен е авторов модел за изследване, който съдържа нов инструментариум за анализ и оценка на състоянието и развитието на кулинарния туризъм в България.

- Посредством проведеното емпирично изследване е апробиран създаденият авторов модел, което валидира неговата практическа приложимост.

- Формулирани са конкретни мерки и насоки за развитие на кулинарния туризъм, като са взети под внимание националните специфики и международните достижения в тази специализирана форма на туризъм.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Отчитайки безспорните достойнства на представения дисертационен труд, нямам съществени критични бележки към докторант Симеон Симеонов. Бих препоръчала, в бъдещата си научноизследователска работа, докторантът да продължи да изследва останалите специализирани видове туризъм и факторите, които определят тяхното търсене.

С цел достойна защита, предлагам на вниманието на докторанта следния въпрос: До каква степен създаването на национален обучителен център по кулинария в България може да бъде двигател за иновации и развитие на дестинация България?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

В заключение, общата ми оценка за дисертационния труд на докторант Симеон Венциславов Симеонов е положителна. Представеният за рецензиране дисертационен труд „Състояние и развитие на кулинарния туризъм в България“ представлява цялостно, оригинално научно и научно-приложно изследване. В него критично са представени и анализирани важни въпроси за теорията и практиката на кулинарния туризъм и факторите, оказващи влияние върху неговото развитие. Цялостното съдържание, изводите и съдържащите се в изследването научни приноси ми дават основание да препоръчам на членовете на Уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на **Симеон Венциславов Симеонов** - докторант в задочна форма към катедра „Икономика и управление на туризма“ при Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Дата: 18.07.2025 г.

Изготвил становището:

(Доц. д-р Ася Панджерова)